

KARVELIŲ KERŠULIŲ *COLUMBA PALUMBUS* (LINAEUS, 1758) ŠIRDIES DYDIS

Bartłomiej Bartyzel, Henryk Kobryń, Tomasz Szara, Izabela Podbielska, Piotr Myslek

Santrauka. Morfologiniai tyrimai buvo atlikti naudojant 37 karvelių keršulių *Columba palumbus* (18 patinų ir 19 patelių) širdis konservuotas 10% formaldehide. Kiekvienai lyčiai atskirai ir bendrai individui buvo nustatytas vidutinis kūno svoris, bendras širdies svoris ir kai kurių jos dalių, kaip priekinės dešinio skilvelio sienos, kairiojo skilvelio su tarpkilveline pertvara, užpakalinės dešinio skilvelio sienos ir abiejų atrioventrikulinių vožtuvų, svoris, bei širdies aukštis, plotis, apimtis. Tarp patinų ir patelių atitinkamų dydžių statistiškai patikimas skirtumas nenustatytas. Be absoliučių matmenų buvo suskaičiuoti santykiniai indeksai: santykinis širdies svoris (kaip kūno masės procentas), ir kairiojo ir dešiniojo skilvelio proporcijos širdies svoriui. Šie indeksai karveliams keršuliams atitinkamai yra: 1,24%, 0.26% ir 0.63%. Be to santykio tarp širdies svorio (H) ir kūno svorio (B) įvertinimui buvo panaudota alometrinė lygtis: $\log H = 0.685 \log B - 1.065$. Palyginimui šiame straipsnyje panaudoti atitinkami kitų autorių duomenys.

Raktiniai žodžiai: karvelis keršulis, *Columba palumbus*, širdies matmenys, kūno svoris.